

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718200632
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3718200632.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. W., nar.XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica dieťa rodičov: matky C. W., nar.XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X-X, W. A., a otca M. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XXX, t. č. bytom T. XXXX/XXX-X, zastúpený v konaní Mgr. Vladimírom Legéňom, advokátom, so sídlom advokátska kancelária Centrum 1/1, Považská Bystrica, v konaní o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 02. mája 2018, č. k. 8P/16/2018-25 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. W., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 180 Eur mesačne, a to od 1. 3. 2018, ktoré výživné je otec maloletého povinný poukazovať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Nedoplatok na výživnom z titulu jeho zvýšenia za obdobie od 1. 3. 2018 do 2. 5. 2018 vo výške 160 Eur súd povolil otcovi splácať po 20 Eur mesačne, ktoré splátky je povinný poukazovať k rukám matky spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7P25/2013-11 zo dňa 14. 5. 2013. Vo zvyšku súd návrh matky zamietol.

2. V odôvodnení uviedol, že matka v podanom návrhu uviedla, že od poslednej úpravy výživného sa pomery na strane dieťaťa zmenili, keďže maloletý v roku 2018 nastúpi na školskú povinnú dochádzku. Býva často chorý, zo všetkého vyrástol a daná čiastka výživného nedokáže pokryť jeho momentálne výdavky. Určená výška výživného je neadekvátne vo vzťahu k aktuálnej situácii dieťaťa. Keďže otec maloletého opakovane sľuboval, že prispeje aj čiastkou mimosúdne určenou, no nikdy sa tak nestalo, bola nútená podať si návrh na zvýšenie výživného s poukazom na to, že podľa jej názoru pomery otca sa zmenili k lepšiemu..

3. Súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rodičia maloletého A. nie sú manželia a naposledy o otázke práv a povinností k tomuto maloletému dieťaťu bolo rozhodované pred tunajším súdom v konaní spis. značka 7P25/2013. Z predmetného spisu súd zistil, že návrh bol podaný 05.04.2013 a v čase rozhodovania o výške výživného podľa zápisnice z pojednávania otec maloletého pracoval ako živnostník s priemerným mesačným zárobkom 300-350 Eur. Matka dieťaťa bola v tom čase na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške cca 220 Eur. V danom konaní rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 100 Eur mesačne

od 01.04.2013 a zameškané výživné v sume 200 Eur sa zaviazal splácať v 50 -eurových mesačných splátkach.

5. Zo správy zamestnávateľa otca súd zistil, že v danej správe zamestnávateľ oznámil zárobok otca od marca 2017 do februára 2018, z ktorého obdobia priemerný mesačný zárobok je 1.062 Eur. Pri zohľadnení príjmu za mesiac marec 2018 je priemerný mesačný príjem otca za posledných 12 mesiacov, teda od apríla 2017 do marca 2018 1.118 Eur. Zamestnávateľ otca hodnotí ako dobrého pracovníka, ktorý má dobrú pracovnú morálku.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že od poslednej úpravy výživného, teda od roku 2013 uplynula značná doba, dieťa je vekovo staršie, vyspelejšie. Za toto obdobie začal navštevovať predškolské zariadenie, s ktorým mala matka zvýšené výdavky. Poukázal na skutočnosť, že maloletý A. od septembra 2018 nastúpi do 1. ročníka základnej školy, s čím jednoznačne budú súvisieť zvýšené náklady na zabezpečenie starostlivosti o dieťa. Pokiaľ otec poukazuje na pôžičky a exekúcie, uvedené podľa kolízneho opatrovníka nemôže byť zohľadnené pri úprave výživného, nakoľko do uvedenej situácie sa otec dostal sám, svojim nezodpovedným ľahkovážnym konaním a vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom je ich prvoradá, zákonná povinnosť, a z tohto dôvodu považujú návrh matky na zvýšenie výživného za dôvodný a doporučil návrhu vyhovieť a otca zaviazat' primeraným výživným, ktoré by zohľadňovalo oprávnené nároky mal. dieťaťa a tiež majetkové pomery oboch rodičov.

7. Právne vec posúdil podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 4 veta prvá, 5, § 65 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že rodičia maloletého A. nie sú manželia a na výške výživného sa dohodli. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14.05.2013, č. k. 7P25/2013-11 súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bol maloletý A. W. zverený do starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu 100 Eur mesačne od 01.04.2013, s tým, že toto bude poukazovať do 15.dňa v mesiaci vopred do jej rúk a zameškané výživné vo výške 200 Eur sa zaviazal zaplatiť v splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu. Je nesporné, že v čase poslednej úpravy, teda v roku 2013 otec deklaroval svoj príjem vo výške 300-350 Eur. Matka v tom čase bola na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške cca 220 Eur + prídavky na dieťa.

9. K zmene určeného výživného je možné pristúpiť len vtedy, ak dôjde k zmene pomerov, či už na strane dieťaťa alebo niektorého z rodičov. V danom prípade nesporne podstatná zmena sa udiala na strane dieťaťa, ktoré je o 5 rokov staršie, pričom za obdobie od posledného určenia výživného v roku 2013 do dňa rozhodnutia v tejto veci, výživné nebolo zvyšované. Je len samozrejmé, že pokiaľ je dieťa vekovo staršie, sú s tým spojené zvýšené výdavky. Okrem toho dieťa nastúpi do školy. T. č. navštevuje predškolské zariadenie, má snahu realizovať si svoje záujmy, a teda výživné vo výške 100 Eur, ktoré bolo doposiaľ určené, nie je postačujúce na pokrytie všetkých jeho oprávnených potrieb, a preto súd je toho názoru, že matka sa dôvodne domáhala zvýšenia výživného.

10. Podstatná zmena pomerov nastala aj na strane otca dieťaťa, ktorý oproti poslednej úprave zmenil svoj status, teda sa oženil. Pribudla mu vyživovacia povinnosť k dcére B. a to ešte v roku 2016 a vyživovacia povinnosť k matke svojej dcéry, teda k svojej manželke, s ktorou uzatvoril manželstvo v roku 2017. Na strane otca došlo k zmene jeho príjmových možností, keď v čase poslednej úpravy mal príjem od 300-350 Eur. V tom čase uviedol, že je schopný platiť 100 Eur a dokonca je schopný splácať aj 50 Eur mesačne zameškané výživné, teda bol schopný z 300-350 Eur platiť na splátky vo výške 150 Eur mesačne. V súčasnosti je jeho priemerný mesačný príjem 1.118 Eur, čo je podstatná zmena, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Je pravda, že otec dôvodil, že nie je schopný platiť žiadne zvýšené výživné, pretože už pri platení 100 Eur mu nezostávajú žiadne finančné prostriedky, pričom poukazoval na úverovú zaťaženosť ako aj na exekúcie. Súd v tejto súvislosti však poukazuje na to, že výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča a pokiaľ si otec založil novú rodinu, neznamená to, že bol povinný si zobrať úver a kupovať byt, mohol žiť v podnájme, tak ako to robí matka alebo iným spôsobom si vyriešiť svoju bytovú situáciu, vedomý si toho, že má vyživovaciu povinnosť k dvom deťom, a teda aj k synovi A.i, ktorého výživu neprimeraným finančným zaťažením môže ohroziť. Z uvedeného dôvodu súd preto na tieto úvery neprihliadal a priklonil sa k názoru kolízneho opatrovníka, že otec v tomto smere sa správal ľahkovážne. Je nesporné, že maloletý A. je o 5 rokov starší, s čím sú nevyhnutne spojené zvýšené výdavky, a to aj v súvislosti s tým, že už je v predškolskom veku a od septembra

2018 nastúpi do 1. triedy základnej školy. Matka zo svojho príjmu 350 Eur mesačne, v súčasnosti od decembra 2017 v podobe nemocenských dávok vo výške 220 Eur mesačne, nie je schopná zabezpečiť dieťaťu všetko potrebné a keďže u otca došlo k nepomernému nárastu jeho príjmu súd dospel k záveru, že zvýšenie výživného o 80 Eur je primerané k potrebám dieťaťa, ale aj možnostiam a schopnostiam otca, za situácie, že súd neprihliadal na skutočnosť, že otec zo svojho príjmu je nútený platiť aj dané úvery. Jeho manželka je zabezpečená takisto čiastočne rodičovským príspevkom, teda aj ona sa musí podieľať na nákladoch domácnosti a z tohto dôvodu súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého A. o sumu 80 Eur, a to od 01.03.2018.

11. Keďže súd rozhodoval o zvýšení výživného dňa 02.05.2018, a to od 1.3.2018, pričom povinnosť plniť nastane vždy 15. deň v tom ktorom mesiaci, otcovi vzniklo zameškané výživné titulom jeho zvýšenia za mesiace marec a apríl v celkovej výške 160 Eur, ktoré výživné súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 Eur, s tým, že pokiaľ by nezaplátil čo i len jednu splátku, stal by sa zročný celý dlh a bol by povinný zaplatiť nedoplatok na výživnom z titulu jeho zvýšenia v plnej výške naraz. Keďže matka žiadala výživné vo výške 250Eur a súd jej ho priznal v nižšej výške, vo zvyšku súd návrh zamietol.

12. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

13. Proti tomuto rozsudku podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh matky zamietne, resp. zvýši výživné maximálne na sumu 120,- eur mesačne. Výrok rozsudku v časti zvýšenia výživného je nesprávny a nezákonný, nakoľko súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci / § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a § 62 ods. 1 CMP/. Poukázal na posledné rozhodnutie o určení výživného zo dňa 14.5.2013, č. k. 7P/25/2013-11. V tom čase dosahoval príjem vo výške 190,- eur mesačne. Sudca ich nabádal k dohode o výške výživného. S uzatvorením rodičovskej dohody súhlasil, nakoľko bol slobodný, bez záväzkov. Neskôr sa však ukázalo, že išlo o neuvážený krok, nakoľko otec finančne nezvládal platiť výživné. T. č. sa proti otcovi nevedie žiadne exekučné konania, dlhy má vyrovnané. Výška čistého mesačného príjmu je však iná, ako uvádza vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie, keď z príjmu sú otcovi vykonané zrážky na stravné lístky, dopravu do zamestnania. Súd pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti vychádzal z nesprávneho čistého príjmu. Za obdobie od 3/2017-4/2018 dosahoval otec vyšší príjem a to z dôvodu nadčasov, práce počas sviatkov, v sobotu a v nedeľu. Za mesiac marec 2018 mal otec vyšší príjem z dôvodu ročného zúčtovania preddavkov na daň za rok 2017 v sume 572,23,- eur. Na strane otca došlo k zmene pomerov, keď mu pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej B., nar. XX.XX.XXXX a v roku 2017 uzatvoril manželstvo. Súd prvej inštancie neustálil zmenu pomerov, keď nesprávne poukazuje na zmenu pomerov nástupom syna do školy, ktorá ešte nenastala, nastane až v septembri 2018. Manželka otca je na materskej dovolenke a súčasne je študentkou SOŠ v Považskej Bystrici. Okrem určeného výživného prispieva maloletému nad rámec a to zakupovaním oblečenia, obuvi. Súčasne synovi kupuje na narodeniny, meniny a Vianoce darčeky. Súd otcovi nezohľadnil platenie hypotekárneho úveru, ktorý si zobral otec na kúpu bytu. Výdavky spojené s nájmom bytu a službami spojenými s užívaním bytu sú porovnateľné s výdavkami spojenými s mesačnými splátkami hypotekárneho úveru. Získaním bytu do vlastníctva zabezpečil otec rodinu, základnú životnú úroveň, kde sa stretáva aj s maloletým. Na zakúpenie sedacej súpravy a manželskej postele si otec zobral spotrebný úver, ktorý spláca mesačne sumou 89,80,- eur. V roku 2016 si otec zobral ďalšie dve pôžičky, pričom tieto spláca po 122,26,- eur mesačne a druhú sumou 54,11,- eur mesačne. Matka sa správa nezodpovedne, keď koncom roku 2017 dala dobrovoľne výpoveď, pričom súd si tieto skutočnosti nezistil. Žiadal, aby si súd za účelom tvrdených skutočností vyžiadal správu od zamestnávateľa matky. Matka je t. č. nezamestnaná a svojím konaním sa bez dôležitého dôvodu vzdala výhodnejšieho zamestnania. Poukázal na skutočnosť, že súd v konaní nezistil, s kým žije matka v spoločnej domácnosti a nezistil majetkové pomery priateľa matky. Matka býva s priateľom 3,5 roka, teda nie je pravdou tvrdenie matky, že býva spolu so synom sama a sama znáša náklady na bývanie. Navrhol, aby si súd vyžiadal správu z Mesta Považská Bystrica za účelom zistenia, či matka porušovala domový poriadok, z akého dôvodu bol s matkou ukončený nájom, aká bola výška nájomného, ako i správu o povesti na matku.

14. Kolízny opatrovník v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že od poslednej úpravy výživného uplynula dlhšia doba. Maloletý je vekovo starší, vyspelejší a nastúpi na povinnú školskú

dochádzku. V čase , keď maloletý nastúpil do predškolského zariadenia, matka nepodala návrh na zvýšenie výživného a všetky náklady spojené s týmto zariadením znášala matka sama. Návrh na zvýšenie výživného je dôvodný a doporučil zvýšiť výživné podľa oprávnených potrieb dieťaťa.

15. Otec v písomne podanom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že podstatná zmena pomerov na strane maloletého nastane až nástupom do školy a nie, ako je uvedené v rozsudku od 01.03.2018. Opätovne poukázal na posledné rozhodnutie o určení výživného na maloleté dieťa, keď určené výživné nezodpovedalo v tom čase príjmovým možnostiam otca.

16. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Odvolací súd po preskúmaní rozhodujúcich skutočností zistil, že nielen samotné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje skutkové zistenia v prospech takéhoto záveru indikujúce, čím vyvedené skutkové a právne závery nemôžu byť dostatočnými a presvedčivými, ale vychádzajúc z obsahu spisového materiálu pre nedostatočne zistený skutkový stav tento záver nemá oporu ani v doposiaľ vykonanom dokazovaní.

18. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

19. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakupovaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti a podobne. Základnou podmienkou správneho určenia (zmeny) vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa.

20. Priznané výživné v prípade, ak sa zmenia pomery, možno vychádzajúc z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine v spojitosti s ust. § 121 CMP (aj bez návrhu) zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí, v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečovanie ich odôvodnených potrieb, ako aj na strane rodičov a to zvýšením, alebo znížením príjmu, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane či už rodičov, alebo dieťaťa došlo. Súdna prax výkladom ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa, výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávania, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Uvedené náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa, má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného, aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine). Zmena pomerov, môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, nepriaznivý zdravotný stav a s tým spojená strata, či zníženie príjmu, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

21. Vlastnosťou právoplatných meritórnych súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruk právneho štátu. Zmena vyživovacej povinnosti je zákonom prípustná výnimka z tejto zásady, pripúšťajúca, aby sa o tej istej veci jednalo znova, avšak len pri splnení prísne stanovených podmienok, čo možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Hmotnoprávnou podmienkou je, že sa zmenia pomery oproti času, keď súd rozhodoval v pôvodnom konaní, čo musí súd najskôr dokazovaním preukázať. Musí teda skúmať existenciu zmeny pomerov oproti času, keď bolo vyhlásené rozhodnutie, ktorého zmena sa požaduje. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ktoré sa môžu stať dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Vychádzajúc z článku 6 základných princípov CMP, v spojitosti s ustanoveniami § 35 a § 36 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav vecí, pričom postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania a je povinný na účely zistenia skutočného stavu vecí vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí (tzv. vyšetrovací princíp, ktorý je v mimosporovom procese úzko spätý s princípom oficiality a princípom materiálnej pravdy, ktoré súvisia s objemom a kvalitou zistených skutočností právne relevantných pre meritórne rozhodnutie). I keď zákon nerezignuje v mimosporových konaniach na procesnú aktivitu účastníkov konania, zodpovednosť za zistenie skutočného stavu vecí je bremenom súdu, keďže vylučuje, resp. obmedzuje využitie procesnej zodpovednosti účastníkov konania za výsledok konania, teda ho možno identifikovať ako "potlačenie subjektívneho dôkazného bremena". Ako vyplýva z uznesenia ÚS SR z 24. apríla 2003 sp. zn. IV. ÚS 78/03 všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporových konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré dôkazy nemôžu závisieť od vôle účastníkov konania.

22. V posudzovanej veci sa však súd prvej inštancie vyššie uvedenými princípmi nespravoval, pretože ním nedostatočne zistený skutkový stav nemôže byť základom pre záver o (ne)splnení hmotnoprávných predpokladov pre otcom požadovanú zmenu vyživovacej povinnosti túto (ne)opodstatňujúcej.

23. V danej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na závere, že od poslednej úpravy výživného je dieťa vekovo staršie, s čím sú spojené výdavky. Od septembra 2018 nastúpi na 1. stupeň základnej školy. Podstatná zmena pomerov nastala aj na strane otca, ktorý uzatvoril dňa 08.07.2017 manželstvo a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť a to k maloletej B. W., nar. XX.XX.XXXX. Otcovi sa zvýšil príjem na sumu 1.118,- eur. Súd prvej inštancie zdôraznil, že výživné má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča a pokiaľ si otec založil novú rodinu, neznamená to, že bol povinný zobrať si úver a kupovať byt. Otec si mal byť vedomý tej skutočnosti, že má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému A., ktorého výživu neprímeraným finančným zaťažením môže ohroziť. Matka zo svojho príjmu vo výške 350,- eur mesačne, v súčasnosti od decembra 2017 v podobe nemocenských dávok vo výške 220,- eur mesačne, nie je schopná zabezpečiť dieťaťu všetko potrebné.

24. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie pri porovnaní príjmu matky v čase posledného rozhodnutia so súčasným stavom vychádzal len z výpovede matky na pojednávaní. Skutočné príjmové možnosti matky zistené neboli. Súd za účelom zistenia príjmových možností oboch rodičov vykonal lustráciu v sociálnej poisťovni. I napriek listinnému dôkazu nemal súd prvej inštancie za preukázané celkové príjmy matky, keď v správe sociálnej poisťovne sú uvedené príjmy v hrubom.

25. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že námietka otca, poukazom na príjem v čase posledného určenia výživného v roku 2013, keď príjem nezodpovedal jeho schopnostiam platiť dohodnuté výživné, nie je dôvodná. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že otec poukazuje na právoplatné rozhodnutie o určení výživného v roku 2013, keď reparácia súdneho rozhodnutia nie je možná. Okolnosť, že otec v tom čase uzatvoril rodičovskú dohodu v časti výšky výživného i napriek tvrdeniu, že už v tom čase nebol schopný platiť výživné, nemá vplyv na posudzovanie návrhu matky na zvýšenie výživného. Rovnako nie je dôvodná námietka otca, že súd prvej inštancie vychádzal z jeho čistého mesačného príjmu, pričom nezohľadnil zrážky na stravné lístky, obedy, dopravu do zamestnania. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj úverovú záťažnosť otca, ktorá nemá prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti.

26. V predmetnej veci však absentujú závery súdu prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania a rovnako z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nie je vôbec zrejmé, ako výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil, z akých listinných dôkazov vychádzal pri posudzovaní celkových príjmových možností matky . Rozsudok súdu prvej inštancie preto nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 220 ods. 2 CSP na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu. Súd prvej inštancie skutkový stav veci dostatočne nezistil a aj preto samotné odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a nepresvedčivé, keď z neho nevyplýva, na základe ktorých vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že je dôvodné zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu.

27. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné konštatovať, že doposiaľ vykonané dokazovanie nie je dostatočným podkladom pre objektívne rozhodnutie vo veci zvýšenia výživného na maloleté dieťa, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje dostatok skutkových a právnych záverov pre rozhodnutie súdu v danej veci, súd prvej inštancie dôsledne nezistil osobné, majetkové a finančné pomery matky maloletého dieťaťa, ale predovšetkým odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je v tomto smere absolútne nepreskúmateľné.

28. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou súdu prvej inštancie vykonať dokazovanie potrebné k zisteniu skutkového stavu, prešetriť celkové príjmové možnosti matky. Súčasne si vyžiada správu od zamestnávateľa matky za účelom zistenia čistého mesačného príjmu. Zistí, či je pravdou tvrdenie otca, že matka sama ukončila u posledného zamestnávateľa pracovný pomer, a ak áno, z akého dôvodu . Doplní dokazovanie vyžiadanim si správy zo sociálnej poisťovne, či matka poberala nemocenské dávky , od kedy a v akej výške . Výsluchom matky zistí jej súčasné príjmové možnosti, pričom bude zrejme potrebné doplniť dokazovanie aj nad rámec dôkazov navrhnutých účastníkmi, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť jednotlivito vo vzájomných súvislostiach, tiež z hľadiska naplnenie hmotnoprávných predpokladov pre požadovanú zmenu výšky vyživovacej povinnosti zo strany rodičov (§ 78 Zákona o rodine) a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie súd prvej inštancie je povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 CSP.

29. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vykonať dôsledné dokazovanie vyššie naznačeným smerom, teda ohľadne aktuálnych možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu . Súčasne je potrebné zohľadniť bežné potreby dieťaťa /stravu, ošatenie, obuv, školské pomôcky/ ako aj opakujúce sa mimoriadne výdaje. Až po vyhodnotení pomerov na strane oboch rodičov a maloletého dieťaťa detí bude možné rozhodnúť o výške vyživovacej povinnosti otca. Súčasne sa vysporiada s ďalšími odvolacími námietkami otca.

30. Odvolací súd poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

31. Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).